

YHYRES-KEHITTÄMISYHDISTYS RY

Y-tunnus 1584187-3

TILINPÄÄTÖS 31.12.2023

Tilikausi 01.01.2023- 31.12.2023

Yhyres-Kehittämisyhdistys r.y.

TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT

Tilikausi 01.01.2023 - 31.12.2023

SISÄLLYSLUETTELO

Vuosikertomus
Varsinainen toiminta
Tase
Rahoituslaskelma
Tilinpäätöksen allekirjoitus
Tilintarkastusmerkintä

Tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista annetun asetuksen (PMA) mikroyrityssäännöstöä.

YHYRES

**VUOSIKERTOMUS
2023**

YHYRES-kehittämisyhdistys ry
Loukontie 6
66440 TERVAJOKI

Sisällys

CAP27-KAUDEN ALOITUS - VUOSI 2023	3
YHDISTYKSEN SÄÄNNÖT, JÄSENISTÖ JA HALLITUKSEN KOKOONPANO SEKÄ HENKILÖSTÖ.....	3
<i>Säännöt ja jäsenistö .....</i>	<i>3</i>
<i>Yhdistyksen hallitus .....</i>	<i>3</i>
<i>Hallitusten kokoonpanot .....</i>	<i>4</i>
<i>Työryhmät.....</i>	<i>4</i>
<i>Nuorisajaoston toimintakertomus 2023 .....</i>	<i>4</i>
<i>Vuosikokous ja yhdistyksen ylimääräinen kokous.....</i>	<i>6</i>
<i>Henkilöstö.....</i>	<i>6</i>
YHYRES-KEHITTÄMISYHDISTYKSEN STRATEGIAT	6
PAIKALLINEN STRATEGIA 2020	6
YHYRES KOKOAAAN SUUREMPI 2023 -2027	7
<i>Esimerkkejä hyvistä hankkeista.....</i>	<i>9</i>
YHDISTYKSEN TOIMINTA VUONNA 2023.....	9
<i>Leader-toimintaraha ja oma hanketoiminta .....</i>	<i>10</i>
<i>Kansainvälistymistoiminta ja alueiden välinen toiminta .....</i>	<i>10</i>
<i>Nuoriso-Leader .....</i>	<i>10</i>
<i>Yhteistyökumppanit ja verkostoituminen.....</i>	<i>11</i>
<i>Yhdistyksen aktivointi-, tiedotus- ja koulutustilaisuudet .....</i>	<i>12</i>
<i>Koulutuksiin osallistuminen, edustaminen, opinhaku ym. ....</i>	<i>12</i>
<i>Viestintä.....</i>	<i>13</i>
<i>Arviointi.....</i>	<i>13</i>
NÄKYMIÄ VUODEN 2024 TOIMINTAAN	13

CAP27 KAUDEN ALOITUS - VUOSI 2023

Euroopan Unionin uusin rahoituskausi saatiin yskien käyntiin. YHYRES kokoaan suurempi –strategian toteuttaminen alkoi rahoitushakemusten vastaanoton osalta kesäkuun lopulla, päätöksiä ei vielä vuoden aikana saatu ELY-keskuksesta. Leader-ryhmien toiminta turvattiin kuitenkin toimintarahen ennakolla, joten aktivointi ja tiedotus uuden strategian mahdollisuuksista oli resurssien osalta turvattu.

YHDISTYKSEN SÄÄNNÖT, JÄSENISTÖ JA HALLITUKSEN KOKOONPANO SEKÄ HENKILÖSTÖ

Säännöt ja jäsenistö

Raportointivuoden aikana ei tehty sääntömuutoksia yhdistyksen sääntöihin.

Yhdistyksen jäsenmäärä vuoden 2022 lopussa oli 292, joista henkilöjäseniä 179 (miehet 85, naiset 94) ja näistä alle 25-vuotiaita nuoria 2. Lisäksi jäsenenä oli yhdistyksiä 36, yrityksiä 73 sekä muita yhteisöjä 6. Jäsenmaksun maksaneita näistä oli 93.

Yhdistyksen hallitus

YHYRES-kehittämissyhdystys ry:n hallituksen jäsenet valittiin MMM:n ohjeiden mukaan siten, että kolmasosa edustaa alueen kuntia, kolmasosa yksittäisiä asukkaita ja yksi kolmasosa yhteisöjä. Lisäksi perinteisesti kolmen kunnan alueelta on jokaisesta yhtä monta edustajaa. Hallituksen jäsenet ovat erovuoroisia joka vuosi, mutta toimikausi voi kerralla kestää enintään kuusi vuotta. Jos missään, juuri YHYRES ry:n alueella Leader-toiminta on asukkaiden omaa toimintaa, hallituksessa on kaikkiaan kahdeksan edustajaa jokaisesta jäsenkunnasta. Jokainen hankehakija siis hallituksessa tunnetaan henkilökohtaisesti. Hallituksen jäsenten asiantuntemus eri aloilla rakentamisesta yritystoimintaan on myös varsin kattava.

Hallitus kokoontui kymmenen kertaa v. 2023. Lisäksi pidettiin kaksi sähköpostikokousta. Kaikki kokoukset toteutettiin hybridimallilla, jolloin osallistuminen etänä teams-yhteydellä oli mahdollista, joskin yleensä osallistujat olivat paikan päällä. Hallituksen kokouksiin oli myös varajäsenillä mahdollisuus osallistua. Hallituksen jäsenten into osallistua kokouksiin on koko ajan pysynyt korkealla tasolla. Hallituksen kehittämispäivä pidettiin 30.5. Lymmyysen kodalla Isossakyrössä.

Sääntöjen mukaan puheenjohtajan valinta kuuluu yhdistyksen vuosikokoukselle, vuosikokous valitsi edelleen puheenjohtajaksi Lea Rannen. Varapuheenjohtajaksi valittiin järjestäytymiskokouksessa Ari Haapanen.

HALLITUKSEN KOKOUKSET 2023

24.1.2023	Hallituksen kokous	paikalla varsinaisia 8, varalla 2 (7 miestä, 3 naista)
14.3.2023	Hallituksen kokous	paikalla varsinaisia 9, varalla 1 (7 miestä, 3 naista)
18.4.2023	Hallituksen kokous	paikalla varsinaisia 9, varalla 2 (7 miestä, 4 naista)
25.4.2023	Hallituksen kokous	paikalla varsinaisia 6, varalla 2(4 miestä, 4 naista)
30.5.2023	Hallituksen kokous	paikalla varsinaisia 6, varalla 3 (6 miestä, 3naista)
20.6.2023	Hallituksen kokous	paikalla varsinaisia 6, varalla 1 (3 miestä, 4naista)
5.9.2023	Hallituksen kokous	paikalla varsinaisia 10, varalla 2 (8 miestä, 4 naista)
10.10.2023	Hallituksen kokous	paikalla varsinaisia 7, varalla 1 (7 miestä, 1 nainen)
14.11.2023	Hallituksen kokous	paikalla varsinaisia 6, varalla 3 (8 miestä, 1 nainen)
12.12.2023	Hallituksen kokous	paikalla varsinaisia 9, varalla 5 (8 miestä, 6 naista)
18.4.2023	Vuosikokous	osallistujia 12 (7 miestä, 5 naista)

Hallitusten kokoonpanot

12.4.2022 – 18.4.2023

Varsinainen jäsen	Varajäsen	Edustaa
Mirva Mäkynen	Hannu Uitto	Yhteisöt
Juhani Arkkola	Martti Lehtonen	Yhteisöt
Ari Haapanen	Helena Tuuri-Tammela	Julkinen valta
Tony Sivula	Eila Haapoja	Asukkaat
Jari Rinta-Korkeamäki	Vesa-Matti Soisalo	Yhteisöt
Lea Ranne	Olli Raatikainen	Julkinen valta
Jussi Törmä	Leena Erkkilä	Yhteisöt
Mikko Karppi	Miia Lammi	Asukkaat
Pasi Petrimäki	Jari Lönn	Julkinen valta
Riia Siika-aho	Linda Bergendahl	Asukkaat
Maarit Vesapuisto	Kurt Jäntti	Julkinen valta
Tiina Leinola	Minna Honka	Asukkaat

18.4.2023 –

Varsinainen jäsen	Varajäsen	Edustaa
Ilkka Poti	Hannu Uitto	Yhteisöt
Juhani Arkkola	Heikki Mattila	Yhteisöt
Ari Haapanen	Helena Tuuri-Tammela 10.10. saakka Jouni Mäkynen 10.10. alkaen	Julkinen valta
Tony Sivula	Eila Haapoja	Asukkaat
Jari Rinta-Korkeamäki	Vesa-Matti Soisalo	Yhteisöt
Lea Ranne	Olli Raatikainen	Julkinen valta
Veli-Matti Fors	Riikka Perälä	Yhteisöt
Mikko Karppi, erosi 12.12.	Miia Lammi, varsinaisena 12.12. alkaen	Asukkaat
Pasi Petrimäki	Juha Kallio	Julkinen valta
Riia Siika-aho	Linda Bergendahl	Asukkaat
Maarit Vesapuisto	Kurt Jäntti	Julkinen valta
Tiina Leinola	Jaakko Järviö	Asukkaat

Työryhmät

Strategiaryhmä ei enää strategian tultua hyväksytyksi ja rahoitetuksi kokoontunut. Johtoryhmä kokoontui viisi kertaa. Se koostui puheenjohtaja Lea Rannesta, vpj. Ari Haapasesta, Jussi Törmästä (25.4. saakka), Riia Siika-ahosta (30.5. alkaen) ja toiminnanjohtajasta. Johtoryhmä hoiti mm. rekrytointiasioita.

Nuorisosaaston tehtävänä on nuorison aktivointi oman elinympäristönsä kehittämiseen ja Leader-toimintaan. Se tekee myös esityksen rahoitettavista nuoriso-Leader –hakemuksista yhdistyksen hallitukselle. Nuorisosaaston suunniteltu kokoonpano oli neljä edustajaa joka kunnasta, YHYRES ry:n hallituksen edustaja ja hänen varajäsenensä sekä toimiston edustaja. Nuorisosaasto viesti keskenään pääosin whatsapp-ryhmässä.

Nuorisosaaston toimintakertomus 2023

Kokouksia Yhyres ry:n nuorisosaostolla oli vuonna 2023 yhteensä kolmetoista kappaletta, joista yksi

järjestettiin sähköpostilla. Kokouksiin on keskimäärin osallistunut hieman yli 60% nuorisosaaston jäsenistöstä.

17.1. Kokous Yhyres ry-toimistolla ja Teamsissa

16.3. Kokous Yhyres ry-toimistolla ja Teamsissa

20.4. Teamsissa (epävirallinen kokous koskien puheenjohtajuutta)

27.4 Kokous Yhyres ry-toimistolla ja Teamsissa

17.5 Kokous Yhyres ry-toimistolla ja Teamsissa

26.5. Sähköpostikokous

6.7. Kokous Yhyres ry-toimistolla ja Teamsissa

24.8. Kokous Yhyres ry-toimistolla ja Teamsissa

27.9. Kokous Yhyres ry-toimistolla ja Teamsissa

27.9. Järjestäytymiskokous Yhyres ry-toimistolla ja Teamsissa

25.10. Kokous Yhyres ry-toimistolla ja Teamsissa

21.11. Kokous Yhyres ry-toimistolla ja Teamsissa

4.12 Kokous Yhyres ry-toimistolla ja Teamsissa

Nuorisoleader-hakemuksia nuorisosaasto vastaanotti yhteensä kahdeksan kappaletta, joista kuusi nuorisosaasto hyväksyi eteenpäin hallitukselle.

Kevään 2023 aikana nuorisosaaston jäsenistö esittäytyi instagramissa @yhyresnuoret.

Nuokkarivierailut toteutuivat Isonkyrön osalta toukokuussa

29.6. Vilttikirppis

30.7. Lastenpäivä Isossakyrössä

12.8. Avustamassa tanssitapahtumassa Pukkilansaassa

13.8. Riia edustamassa jaostoa 1700-luvun markkinoilla

Kouluvierailut järjestäytyivät Isonkyrön yläasteella yrittäjämäisentoimintatavan valinnaisryhmälle, Vähänkyrön yläasteelle

17.11. Jaosto mukana NYK hankkeen järjestämässä Laihia ysiä MOK-viikkojen yhteydessä pidetyssä leijonanluolassa

24-26.11. Sofia, Elli ja Vilma Nuorisoleaderpäivillä Piispalassa

29.11. Jaosto edustamassa NYK hankkeen järjestämässä leijonanluolassa Isossakyrössä, tapahtumassa Isonkyrön- ja Vähänkyrön ysiä sekä Kyrönmaan lukio

NUORISOJAOSTON JÄSENET 2023 -2024

ISOKYRÖ

- Mico Alanen
- Miia Rinta-Korkeamäki, puheenjohtaja

LAIHIA

- Sami Peltoniemi
- Elina Luoma
- Minttu Koskinen, sihteeri

VÄHÄKYRÖ

- Oskari Tuominen, markkinointivastaava
- Sofia Kaistila, markkinointivastaava
- Elli Parkkari, varapj

HALLITUS

- Riikka Perälä
- Tiina Leinola

TOIMISTO

- Katri Hangas, Vilma Säteri
-

Vuosikokous ja ylimääräinen kokous

Yhdistyksen vuosikokous järjestettiin 18.4., osallistujia oli 12. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin jatkamaan Lea Ranne. Hallituksen jäsenten vaihtumisen takia järjestettiin yhdistyksen ylimääräinen kokous 10.10., osallistujia 10.

Henkilöstö

Yhdistyksen henkilöstön muodostivat toiminnanjohtaja, kehittämispäällikkö ja osa-aikainen toimistos sihteeri. Lisäksi huhtikuun loppuun Yhyres ry:llä työskenteli kyläaktivaattori. Toiminnanjohtaja Matti Jaskari johtaa yhdistyksen toimintaa hallituksen ohjauksessa ja toimii yhdistyksen omien hankkeiden johtajana. Hän vastaa yhdistyksen sidosryhmäsuhteista ja toimii yhdistyksen edustajana. Lisäksi hän huolehtii yritystukihakemusten käsittelystä ja –neuvonnasta sekä niiden maksatusneuvonnasta. Kehittämispäällikkö Vilma Säterin vastuualueena oli aluekehitystyö sekä viestintä. Toimistos sihteeri Sari Hakamaa hoiti yhdistyksen omien hankkeiden maksatuksen hakuprosessin, antoi maksatusneuvontaa ja seurasi rahoituksen myöntökiintiötä.

Henkilöstön osaamista pidettiin yllä paitsi osallistumalla ministeriön ja Ruokaviraston koulutuksiin ja ajankohtaisteamseihin myös hallituksen kanssa yhteisellä kehittämisspäivällä. Etätöitä on tehty sopivissa tilanteissa.

YHYRES RY:N STRATEGIAT

YHYRES-KEHITTÄMISYHDISTYKSEN PAIKALLINEN STRATEGIA 2020

Vaikka edellisen ohjelmakauden vaihteessa laadittu strategia periaatteessa päättyi v. 2020, jatkettiin sen toteutusta siirtymäkaudella 2021 – 2022 uuden kauden varoilla. YHYRES-kehittämisyhdistyksen strategian painopisteet ovat Maaseutupääomaa juurista, Energinen yrittäjyys ja Yhteisvoimin muutoksiin. Strategian 2014-2020 alustava rahoituskiintiö on 3.801.000 euroa julkista rahoitusta. Toisessa lisäksi kiintiöjaoissa yhdistys sai siinä lisää yhteensä 366 250 euroa, josta yritys- ja hankerahoitusta 243.750 ja toimintarahaa 122.500 euroa. Siirtymäkauden kahdelle vuodelle YHYRES ry haki ja sai 1.000.000 euroa hanke- ja yritystukiin sekä toimintarahaan 300.000. Peräti yhdeksänvuotiseksi venyneen kauden kaikki varat sidottiin 2022 loppuun mennessä. 2023 hoidettiin hankkeiden maksatuksia, raportointi ja arviointia.

Maksatustilanne

YHYRES ry:n myöntämiin Leader-tukiin sisältyy aina 20 %:n kuntarahaosuus, joten hakija saa koko julkisen rahoituksen yhdellä päätöksellä. Hankehakija ei enää jätä maksatushakemusta Leader-ryhmälle, vaan se menee suoraan ELY-keskukseen. Leader-ryhmän tehtävänä on silti antaa maksatusneuvontaa. YHYRES ry maksoi hankkeille ja yritystuille v. 2023 kuntarahaosuutta kaikkiaan 124 802,20 euroa. Nuoriso-Leader rahoitusta myönnettiin kahdeksalle hakemukselle kuudelle nuorelle yrittäjälle ja kahdelle nuorisoryhmälle kaikkiaan 5799,61 euroa.

Maksatukset ELY-keskuksesta ovat tulleet ripeästi. Toimintarahan osalta Ruokavirastossa tuntuu unohtuneen jo toistakymmentä vuotta sitten sovitut yhteiset käytännöt. Tästä seuraa toistuvia täydennyspyyntöjä ja paljon työaikaa vieviä selvittelyjä yksittäisistä kustannuksista, jotka pienimmillään ovat olleet 8 euroa.

YHYRES KOKOAAAN SUUREMPI 2023 - 2027

Euroopan Unionin uusi rahoituskausi alkoi nimellisesti vuoden 2023 alusta, käytännössä hankkeita saatiin ruveta vastaanottamaan kesäkuun lopun jälkeen. YHYRES ry sai hankkeiden ja yritystukien rahoitukseen 2.000.000 euron rahoituskiintiötä vuosille 2023 – 2027. Lisäksi toimintarahaa tuli 666.667 euroa. Vuoden 2023 julkisen rahoituksen myöntökiintiö oli 304 000 euroa. YHYRES ry:n strategia ”YHYRES kokoaan suurempi” kokonaisuudessaan on nähtävillä kotisivullamme <https://www.yhyres.fi/yhyres/kehittamisstrategia-23-27>.

YHYRES ry:n paikallinen strategia nojaa vahvasti Leader-toiminnan peruspilareihin. Kehittämistarpeet nousevat alueen asukkailta ja toimijoilta paikallislähtöisesti. Yhteisöllisyys sekä yrittäjyys ovat Kyrönmaan kehittämisen keskeisiä arvoja, joiden edistäminen vahvistaa paikallista identiteettiä. YHYRES ry:n missiona on mahdollistaa Kyrönmaan elinvoimaisuuden kehittäminen sekä rakentaa aktiivisesti verkostoja alueen kehittämisen hyväksi.

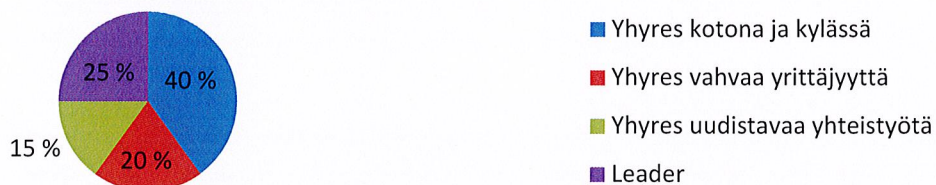
ARVOT	Alue- ja paikallislähtöisyys, elinvoimaisuuden kehittäminen, yrittäjyyden edistäminen, yhteisöllisyys, mahdollistaminen, paikallisuus
MISSIO	YHYRES ry toimii Kyrönmaan kehittämisen mahdollistajana, aktiivisena verkostojen rakentajana ja elinvoimaisuuden kehittäjänä.
VISIO 2027	Fiksulla kumppanuudella rajojen yli toimiva Yhyres ry luo elinvoimaa ja viihtyvyyttä Kyrönmaan asukkaiden, yritysten ja koko alueen hyväksi.

Kyrönmaan kehittäminen suunnataan kolmen painopisteen ja kolmen poikkileikkaavan teeman mukaisesti. Alueen painopisteet ovat YHYRES kotona ja kylillä, elävää yrittäjyyttä ja uudistavaa yhteistyötä. Alueen kehittämistoimintaan sovelletaan poikkileikkaavia teemoja, jotka ovat tärkeitä kaikille kehittämistoimille. Kyrönmaan poikkileikkaavat teemat ovat älykkyys, kestävyys ja nuoret.

YHYRES kotona ja kylillä	Toimivat lähipalvelut Aktiivinen kylä- ja yhdistystoiminta Nuorten juureva ja uudistuva kotiseutuidentiteetti Tunnetut ja saavutettavat elämykset Yhteistilojen kestävä kehittäminen
YHYRES vahvaa yrittäjyyttä	Uusiutuvan energian tuotanto ja hyödyntäminen Kiertotalous ja biotalouden innovaatiot Nuorten yrittäjyys ja yrityskokemukset Rohkea, uudistuva, digitaalinen yritystoiminta ja uusyrittäjyys Kulttuuri-, luonto- ja lähimatkailu
YHYRES uudistavaa yhteistyötä	Monitoimijainen yhteistyö myös maaseudun ja kaupunkien välillä Alustat viestintään ja yhteistyöhön Uudistuvat ekosysteemit: maaseutu, kulttuuri, liiketoiminta, innovointi Alueen tarpeista lähtevät ketterät kokeilut Fiksu liikenne
Poikkileikkaavat teemat	Älykkyys Kestävyys Nuoret

Strategian rahoitus painopisteittäin

Hankkeiden rahoitus muodostuu julkisesta ja yksityisestä rahasta. Julkista rahoitusta ovat EU:n (42 %), valtion (38 %) ja kuntien (20 %) osuudet. Strategiaan pitää lisäksi kerätä yksityistä rahoitusta 35 %. Suurin yksityisen rahoituksen osuus on yritysten investointituissa, 65–80 %. Uusista vakioitu kertakorvausmallisista yritysten käynnistys- ja kehittämistuista ei yksityistä rahoitusta kerry, vaikka käytännöllisesti katsoen jokaisessa yrittäjä laittaa myös omaa rahaansa peliin haetun tuen lisäksi. Kehittämishankkeista yksityistä rahaa kertyy 0–35 %. Strategia on kokonaisuudessaan nähtävillä kotisivullamme www.yhyres.fi.

Rahoitettaviin hankkeisiin yhdistyksellä oli vuonna 2023 käytettävissä 304 000 euroa, josta myöhäisestä aloituksesta huolimatta sidottiin 252 000. Loppu siirtyy seuraavan vuoden rahoituskiintiöön.

Hanke- ja yritystukien rahoitus

Hanhakemuksia yhteensä 2023	17
joista yritystukihakemuksia	9
ja hanketukihakemuksia	8

Hanketukihakemukset olivat kaikki yhteistyöhankkeita, joissa Leader-ryhmä katsotaan kumppaniksi. Niistä yleishyödyllisiä kehittämishankkeita oli kaksi. Yleishyödyllisiin investointeihin kohdistui kuusi hanketta. Yritystukihakemuksia tuli vireille yhdeksän kappaletta. Näistä kolme koski investointitukea, viisi toimivan yrityksen kehittämistukea ja yksi yrittäjyyskokeilua, kaikki saivat hallitukselta puollon. Yritystukien kohdalla yhteistyö VASEK:n kanssa oli laajaa ja hyödyllistä. Koko siirtymäkauden ELY-keskuksen päätöksen saaneet hanke- ja yritystuet ovat liitteenä.

Yhdistyksen käsittelemät hakemukset painopisteittäin. Huom. ELY-keskuksesta ei ehditty saada virallisia päätöksiä vielä v. 2023

	hanketukia kpl	yritystukia kpl	julkinen rahoitus	kokonaisrahoitus
Kotona ja kylillä	7	0	155 219,85	236 440,79
Vahvaa yrittäjyyttä		9	29 641,94	65 709,71
Uudistavaa yhteistyötä	1	0	66 998,11	74 442,35
Yhteensä	8	9	251 859,90	376 592,85

Hankerahoituksen kysyntä on jatkunut korkeana koko ajan, jo ennen kuin hakemuksia voitiin ottaa vastaan. Paljon ideoita jäi odottamaan toteutusta. Alle 8000 euron pienhankkeita ei vielä voi hakea. Myöskään maksatusten aikatauluista ei ole varmuutta. Yritysten investointeja hidastaa talouden taantuma ja korkea

korkotaso. Verrattuna edellisten kausien aloitukseen tällä kertaa hanketoteuttajat ovat itse proaktiivisia eikä pidettyjen tuki-infotilaisuuksien pienehkö osallistujamäärä olekaan ollut merkki vähäisestä kiinnostuksesta hanketoimintaa kohtaa, vaan kertoo siitä, että YHYRES ry on vakiinnuttanut paikkansa kyrönmaalaisten mielissä omana tunnettuna alueen kehittäjänä.

Esimerkkejä hyvistä hankkeista:

267137: Karak Oy, Hyödyllisyysmallisuoja

Kehittämistuki toimivalle yritykselle 3000 euroa vakioituna kertakorvauksena. Hankkeessa ostetaan asiantuntijapalveluna yrityksen uudelle tuotteelle, lämpökulle, tarvittava hyödyllisyysmallisuoja sekä tekninen dokumentaatio. Hankkeessa haetaan suojausta uudelle innovatiiviselle menetelmälle säästää energiaa erityisesti kuluttajan mutta myös ilmaston kannalta. Näin se toteuttaa Vahvaa yrittäjyyttä – painopisteen lisäksi poikkileikkaavia teemoja älykkyys ja kestävyys.

259709: Etelä-Pohjanmaan nuorisoseura ry, Nuorisoseurat museossa (ei vielä päätöstä)

Nuorisoseurat museossa -hankkeessa kehitetään Laihialla sijaitsevan Suomen nuorisoseuramuseon toimintaa ja luodaan museon ympärille erityyppisiä oheistoimintoja. Hankkeen toimenpiteillä halutaan lisätä kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä sekä vahvistaa paikallisidentiteettiä. Samalla lisätään Laihian tunnettuutta, edistetään matkailua ja osallistutaan alueen museoiden yhteistyöverkoston rakentamiseen ja vahvistamiseen. Hankkeen kolme tavoitetta ovat nuorisoseuramuseon kokoelmien digitoiminen, museokulttuurin saavutettavuuden edistäminen ja museon näyttelytoiminnan rikastaminen muun muassa erilaisia tapahtumia järjestämällä. Lisäksi hankkeessa käynnistetään kaikenikäisten harrastus- ja ryhmätoimintaa. Hankkeen tärkein toimenpide, digitointi, vahvistaa museon saavutettavuutta ja esittelee museota ja sen sisältöä uusille kohderyhmille. Digitoinnin avulla on mahdollista saavuttaa myös valtakunnallista julkisuutta. Nuorisoseuratoimintaan yhdistyy mittava määrä kulttuuriperintöä: tietoa, kertomuksia, sattumia ja monia muistoja. Museon toiminnan ympärille voidaan järjestää työpajoja, muistelutuokioita ja kulttuurillisia tapahtumia ympäri Laihiaa hyödyntäen mahdollisimman paljon omien kuntalaisten osaamista sekä kunnan lukuisia tapahtumanjärjestämisspaikkoja. Museon digitointihankkeesta on saatu hyviä tuloksia ja kokemuksia Vimpelin kunnan hallinnoimasta 100 vuotta pesistä – museossa – hankkeesta (2022), jonka rahoitti Kehittämisyhdistys Aisapari. Vimpelin pesäpallomuseo digitointiin osaksi Digimuseo.fi -palvelua. Digitalisaation myötä osa toiminnasta saa koko maan ja maailmanlaajuisen näkyvyyden (digimuseo). Hankkeen toiminta-alue on Laihia ja lähiseudun kunnat. Toimintojen kohderyhmänä ovat ensisijaisesti lapset ja nuoret. Kohderyhmänä ja hyödynsaajina ovat Laihian kunnan asukkaat ja naapurikuntien asukkaat, nuorisoseura- ja museotoiminnasta kiinnostuneet henkilöt kautta maan ja myös globaalisti digitoimintojen kautta. Hankkeen toiminta-aika on 1.1.-31.12.2024.

Hanke istuu hyvin Yhyreksen paikalliseen strategiaan. Se lisää alueelle erilaista kulttuuripainotteista tarjontaa nuorille sekä lapsille. Istuvuutta strategian valintakriteereihin oli perusteltu kattavasti. Erityisesti kaikki poikkileikkaavat teemat toteutuvat painopisteen Uudistavaa yhteistyötä ohella. Hyvänä nähtiin myös tiivis yhteistyö Laihian nuorisoseuran kanssa.

YHDISTYKSEN TOIMINTA VUONNA 2023

YHYRES-kehittämisyhdistys ry on ainoa vain Kyrönmaata kokonaisuutena kehittävä organisaatio. Siinä työssä merkittävin rooli on toimiminen Leader-ryhmänä, joka toteuttaa paikallista strategiaa. Toinen merkittävä työskäntä aluekehittäminen. Tähän päätettiin panostaa aiempia vuosia enemmän erottamalla aluekehitys omaksi vastuualueekseen kehittämisspällikön tehtävässä. Lisäksi pyrimme toimimaan alueella innovaatioalustana kuten palvelusopimusmallin luomisessa aikoinaan. Yhdistys aktivoi kyrönmaalaisia asuinseutunsa kehittämiseen hanketoiminnalla ja pyrkii edistämään innovaatioita. Tavoitteiden saavuttamiseksi yhdistys myös toteuttaa omia ja muiden maaseudun kehittäjien kanssa yhteisiä hankkeita.

Hankkeiden aikaansaamiseksi vaaditaan myös erilaisia koulutus- ja tiedotustoimenpiteitä. Leader-toimintaryhmänä toimiminen edellyttää lisäksi alueiden- ja kansainvälistä toimintaa, verkostoitumista ja oman toiminnan kehittämistä ja arvioimista.

Leader-toimintarahaa ja oma hanketoiminta

Toimintarahaa mahdollistaa Leader-toiminnan käytännön toteuttamisen alueella paikallisten hankkeiden aktivoiminen ja neuvonnan. Toimintarahalla rahoitetaan Leader-ryhmän toiminnassa tarvittavien taitojen hankkimista, henkilöstön palkkausta, tiedon välittämistä alueen toimijoille ja koulutusta sekä verkostoitumista niin kotimaassa kuin ulkomailla. Rahoituksella taataan Leader-toimintatavan toteutuminen, paikallisen kehittämissuunnitelman toteuttaminen ja maaseutuohjelman tavoitteiden saavuttaminen paikallistasolla. Toiminnanjohtaja, kehittämissuunnittelija/kehittämisasiantuntija ja toimistos sihteeri työskentelevät toimintahankkeessa osan työajastaan. Hankkeen pääasialliset toimenpiteet ovat aktivointi, tiedotus ja neuvonta, verkostojen ylläpitäminen ja laajentaminen, kouluttaminen sekä kouluttautuminen. Siirtymäkauden 300 000 euron toimintarahaa käytettiin menneen kauden toimien loppuun saattamiseen. Uuden strategian vaatimia toimia toteutetaan uuden mallisella toimintarahalla, joka ei ole enää hankemuotoinen, vaan rahoituskiintiön määräämä rahasumma, josta Leader-ryhmä saa valtionosuuden enakkona kauden alussa ja loppu maksetaan ryhmän rahoittamien hankkeiden saaman rahoituksen mukaan. On hyvin tärkeää hankeneuvonnassa ohjeistaa hanketoteuttajia hakemaan maksatuksia mahdollisimman tiuhaan tahtiin, jolloin myös Leader-ryhmän toimintarahaa kertyy tasaisesti. YHYRES ry:n toimintarahaa 2023 – 2027 on 667 000 euroa, josta ennako raportointivuonna oli 246 000 euroa. Uusi toimintarahamalli vaikuttaa hyvin toimivalta. Sillä vältetään suuri osa hankkeisiin välttämättä liittyvästä hallinnollisesta taakasta. Riskinä on maksatusten riippuvuus jatkossa niin hanketoteuttajien kuin ELY-keskuksen maksatuksen sujuvasta toiminnasta.

Kylätoiminnan ylläpitämiseksi ja edistämiseksi YHYRES ry toteuttaa kylätoiminnan kehittämishankkeita. Tämä vahvistaa erityisesti Leader-ryhmän kehittäjän roolia. Kylien kehittäminen jatkui Kyrönmaan kylät kasvuun –hankkeella, joka rahoitettiin yhdistyksen omasta myöntökiintiöstä. Sen päätarkoitus on osaltaan vaikuttaa kylien ja koko maaseudun ehkä akuuteimpaan ongelmaan väestön vähenemiseen. Hanke kestää vuoden 2024 loppuun.

Kansainvälistymistoiminta ja alueiden välinen toiminta

Leader on Euroopan laajuinen verkosto, jonka tarkoituksena on paitsi kehittää omaa aluettaan asukkaiden omilla ideoilla, myös siirtää hyviä käytäntöjä maan sisällä ja myös EU-maasta toiseen. Kansain- ja alueidenvälinen toiminta on elimellinen osa Leader-ryhmän toimintaa.

Kansainvälistä yhteistyötä yhdistys teki Viron Põlvamaan Leader-ryhmän suuntaan yhteistyössä Metsäkeskuksen, Seinäjoen ammattikorkeakoulun ja Leader Kuudestaan ry:n kanssa kevästä lähtien. SUVI – liiketoimintaa luonnontuotteista hankkeen puitteissa, jossa kehitetään luonnontuotteiden toimitusketjua. Sen lead partnerina toimii Kuudestaan ry. Hankkeen puitteissa järjestettiin seminaareja ja opintomatkoja. Hanke päättyi 30.6.2023. Uuden kauden rahoituksella ei vielä ole kansainvälistä toimintaa päästy aloittamaan.

Nuoriso-Leader

YHYRES-kehittämissuunnitelma ry:n nuoriso-Leader –toiminta jatkui. Nuoriso-Leaderin tarkoituksena on rahallisella kannusteella saada nuoria mukaan kehittämistyöhön ja tarjota heille keinoja vaikuttaa elinympäristöönsä ja viihtyvyyteen. Leader-ryhmä myöntää tukea eli nuorisorahaa alueiden nuorten ryhmien hankkeille. Nuorten ryhmä voi olla epämuodollinen, siinä tulee olla vähintään kolme 10 – 25 -vuotiaasta henkilöä. Ryhmällä tulee olla nimetty yhteyshenkilö, joka on yksi ryhmän nuorista tai täysi-ikäinen vastuuikäinen. Hakijana voi olla myös yhdistys. Nuorisorahaa myönnetään hankkeille, jossa nuorten rooli on keskeinen. Nuorisorahan suuruus on 100 – 900 euroa/hanke. Tukea myönnetään 90 % hankkeen kustannuksista, kuitenkin korkeintaan 900 euroa jos hanke on suurempi kuin 1000 euroa.

Nuorisorahaa haetaan yksinkertaistetulla sähköisellä lomakkeella YHYRES ry:ltä. Esityksen rahoitettavista nuorten hankkeista yhdistyksen hallitukselle tekee nuorisajaosto.

2020 nuoriso-Leader laajennettiin tarjoamaan rahoitusta myös nuorille yrittäjille. Tuen suuruus on sama ja Nuoriso-Leader rahoitusta voi hakea niin yritystoiminnan pieniin investointeihin kuin kehittämistoimenpiteisiin.

Nuoriso-Leaderin rahoitus tulee kokonaisuudessaan alueen kunnilta. Tieto nuorisorahasta leviää hitaasti mutta varmasti nuorisajaoston ja muun yhdistyksen markkinointityöllä. Silti nuorisoraha on liian vähän kiinnostanut alueen nuorisoa. Vuoden loppuun mennessä saatiin kahdeksan tukihakemusta arvoltaan 5799,61 euroa. Hakemuksista kuusi tuli nuorilta yrittäjiltä ja kaksi nuorten ryhmillä. Kaikki saivat rahoituksen.

Yhteistyökumppanit ja verkostoituminen

2021 laaditun verkostanalyysin pohjalta on jatkettu verkoston kehittämistä. Erityisesti on pyritty vahvistamaan niitä osia, joiden huomattiin olevan vähemmällä huomiolla.

Alueensa kokonaisvaltaisena kehittäjänä YHYRES ry rakentaa ja pitää yllä yhteistyöverkostoja alueen sisällä ja ulospäin. Toiminta-alueen ulkoisen verkoston muodostavat maaseutuhallinnon lisäksi Pohjanmaan liitto ja sen maakunnan yhteistyöryhmä sihteeristöineen sekä Pohjanmaan ELY-keskus. Muut Leader-ryhmät kotimaassa ja ulkomailla sekä Suomen Kylätoiminta ry ovat vertaisyhteistyökumppaneita. Sijaintinsa perusteella YHYRES ry on luonnollinen silta Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan välillä ja yhteistyö molempien alueiden Leader-ryhmien kanssa on vilkasta. Ulkoista verkostoa ylläpidetään osallistamalla koulutuksiin, kokouksiin ja työryhmiin sekä ylläpitämällä henkilökohtaisia suhteita. Ulkoinen verkosto on tärkeä hyvien mallien ja innovaatioiden omaksumisen kannalta.

Sisäiseen verkostoon kuuluvat aluettamme sisältä päin kehittävät tahot, kuten kylät, yhdistykset ja seurakunnat, seurakunnat, Vaasan Seudun Kehitys Oy sekä muut kehittämisorganisaatiot kuten oppilaitokset myös alueemme ulkopuolelta (VAMK, SeAMK, SEDU) sekä Vaasan yliopisto. Vaikka alueellamme ei ole omia korkeamman asteen oppilaitoksia, on Vaasan yliopiston, Vaasan ammattikorkeakoulun ja SEDU Aikuisopetuksen kanssa onnistuttu luomaan toimiva malli, jossa YHYRES ry pystyy hyödyntämään näiden oppilaitosten osaamista sovellettuna Kyrönmaalle. Pidempiaikaisen yhteistyökumppaneiden MTK:n ja yrittäjäyhdistysten lisäksi kehittämisverkostoa on laajennettu alueen sisällä uusiin toimijoihin. Yhteydet kuntiin toimivat sujuvasti yhdistyksen hallituksen kuntaedustajien välityksellä, mutta myös kuntien eri osastojen, kuten nuoriso- ja vapaa-ajantoimien sekä Vähänkyrön aluelautakunnan kanssa suoraan.

YHYRES ry:n edustaja oli mukana maakunnan yhteistyöryhmässä ja sen sihteeristössä. Erityisen tärkeä merkitys on MYR:n sihteeristötyöllä, koska siellä vaikutetaan koko maakunnan kehittämiseen valmisteltaessa hankkeita ja kehittämisohjelmia yhteistyöryhmän päätöksentekoa varten. Muutenkin MYR:n merkitys aluekehittämisessä ohjelmakaudella on korostunut. Jäsenyys MYR:ssä ja sihteeristössä auttaa hanketoiminnan yhteensovittamista koko alueella. Kehittämispäällikkö oli mukana valtakunnallisessa maaseutuohjelman viestintäverkostossa.

YHYRES ry:n merkitystä seutukunnan omana yhteisenä kehittämisorganisaationa tuo esiin sen Leader-toiminnan lisäksi myös vastuu kylien kehittämisestä. YHYRES ry on profiloitunut alueensa kylien kattojärjestönä, koska Kyrönmaan kylät eivät suoranaisesti tunne kuuluvansa sen enempää Etelä-Pohjanmaan maakunnan EP:n Kyliin kuin Pohjanmaan Svenska Österbottens Byariinkaan. Kyrönmaan kylät kasvuun hankkeen aloitustilaisuuteen saatiin mukaan sekä Suomen Kylät ry:n että Eteläpohjalaiset Kylät ry:n toiminnanjohtajat. Tuo avaus ei vielä ole johtanut läheisempään yhteistyöhön, vaikka Suomen Kylät ry:n toiminnanjohtajalta saatiin lupaus myös Pohjanmaan puolella sijaitsevien Laihian kylien mahdollisuudesta liittyä Eteläpohjalaisiin kyliin.

Yhdistyksen aktivointi-, tiedotus- ja koulutustoimet

Aktivointi-, koulutus- ja tiedotustilaisuuksien järjestämiseen ja toteuttamiseen vaikutti varsinkin alkuvuodesta epä tietoisuus yritys- ja hanketukien käytännön toteuttamisesta ja aikataulusta. Tilanne parani kesää lähestyttäessä Ruokaviraston koulutuksen ja ohjeistuksen lisääntyessä, joten kesäkuulla päästiin jo aloittamaan etäyhteydellä tuki-infot, jotka syksyllä huipentuivat joka kunnan omaan tilaisuuteen. Tilaisuuksia järjestettiin tai esiteltiin toimintaa muiden järjestämissä tilaisuuksissa seuraavasti:

16.1.2023	Isonkyrön matkailufoorumi	n. 15 osallistujaa
16.2.2023	Laihian kunnan aamukahvit yrittäjille	n. 15 osallistujaa
14.3.2023	MTK-Kyrönmaa tuki-info	n. 20 osallistujaa
22.4.2023	Kyrönmaan yrittäjien ilta	n. 60 osallistujaa
11.2.2023	Ohjelmakauden onnistujat –laivaseminaari	n. 110 osallistujaa
15.6.2023	Tuki-info etänä	30 osallistujaa, 16 naista, 12 miestä
29.7.2023	Köpingin markkinat-avoimet ovet	20 osallistujaa, 13 naista, 7 miestä
12.10.2023	Hankeinfokiertue Isokyrö	7 osallistujaa, 6 naista, 1 mies
5.10.2023	Hankeinfokiertue Laihia	8 osallistujaa, 2 naista, 6 miestä
28.9.2023	Hankeinfokiertue Vähäkyrö	5 osallistujaa, 5 naista
6.11.2023	Isonkyrön Yrittäjien hallitus	n. 10 osallistujaa

202 Tilaisuuksissa yhteensä

- 26 miehiä
- 44 naisia
- 70 + 220 yhteensä

Lisäksi Kyrönmaan kylät kasvuun –hanke järjesti itsekseen tai yhteistyökumppaneiden kanssa tai osallistui muiden järjestämiin tilaisuuksiin kaikkiaan 29 kertaa. Näissä oli osallistujia arviolta 950 henkilöä (380 miestä, 570 naista).

Koulutuksiin osallistuminen, edustaminen, opinhaku ym.

Yhdistyksen väki osallistui seuraaviin tapaamisiin, koulutuksiin tms.:

10.1.	Leader-sopimusten allekirjoitustilaisuus, toiminnanjohtaja
17.5.	ELY-keskuksen tuki-info, henkilöstö
23.-25.5.	Leader-ohjelmapäivät, tj, kehittämispäällikkö
30.5.	Hallituksen ja henkilöstön kehittämispäivä, kaikki
12.6.	ELY:n kehittämispäivä, tj, kp, toimistos sihteeri
16.6.	Välimäen kuntoportaiden avajaiset, tj
5.9.	VASEK:n 20-vuotisjuhla, tj
29.9.	EP:n Liiton aluekehitystilaisuus Isossakyrössä, tj
11.-12.10.	Yrittäjäpodi-hankkeen opintomatka, tj
28.10.	Isonkyrön Yrittäjät 70 vuotta, tj
15.11.	Leader-parlamentti, tj, kp
16.11.	Leader-ajankohtaispäivä, tj, kp
25.11.	NYK-hankkeen gaala, tj
30.11.	Suomen Kylät ry:n syyskokous, tj
1.12.	Toiminnanjohtaja- ja puheenjohtajatapaaminen, tj

Lisäksi osallistuttiin Ruokaviraston tiuhaan järjestämiin videokoulutuksiin ja ajankohtaiskatsauksiin sekä ministeriön ja Leader-asiamiehen virtuaalisiin Leader-aamukahveihin. Maakunnan yhteistyöryhmän varajäsenenä toiminnanjohtaja osallistui MYR:n ja sen sihteeristön kokouksiin sekä uutuukena

hankeryhmään.. Isonkyrön kunnan vaihdettua maakuntaa YHYRES ry on osallistunut myös Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen Isoakyröä koskeviin toimiin. Olimme mukana Pohjanmaan Team Finland toiminassa ja sen palaverissa, samoin kuuluimme Pohjanmaan Järjestöneuvottelukuntaan. Kehittämispäällikkö osallistui valtakunnallisen viestintäverkoston toimintaan.

Viestintä

Viestinnässä ja tiedottamisessa pääviesti oli uuden strategian ja uuden rahoituksen tarjoamat kehittämismahdollisuudet. Viestinnässä käytettiin useita eri viestikanavia ja erityyppisiä tiedotusmalleja, jotta mahdollisimman moni alueen asukas saisi tietoa Leader-toiminnasta. Instagram nousi facebookin rinnalle sosiaalisen median välineenä. Merkityksellisenä tiedotusvälineenä ovat edelleen säilyneet paikallislehdet Pohjankyrö ja Kyrönmaa, jotka ovat säilyttäneet alueella kiinnostavuutensa, ei vähiten uudistettujen ulkoasujensa ansiosta.

YHYRES ry julkaisi erilaisia tiedotteita, juttuja ja artikkeleita etenkin sähköisessä muodossa. Yhdistyksen kotisivut uudistettiin uuden rahoituskauden visuaalisen ilmeen mukaiseksi ja ne otettiin käyttöön lokakuussa. Kotisivujen kävijämäärä vuonna 2022 oli 6629 henkilöä eli korona-ajan jälkeen päästiin taas selvään kasvuun.

YHYRES ry:llä on ollut omat Facebook-sivut vuodesta 2011. Sivuilla julkaistaan viikoittain tietoisuja ajankohtaisista asioista, tapahtumista ja tilaisuuksista. Instagramiin liityttiin edellisvuonna mutta kasvuun sen seuraajamäärä räjähti raportointivuonna uuden tiedotusvastaavan osaamisen myötä. Vuoden 2023 lopussa seuraajia somessa oli 2036, yli kaksi kertaa edellisvuotta enemmän.

Lehtiartikkelit:

- Yhyres ry:tä koskevat artikkelit/lehtijutut 16 kpl
- Yhyres hankkeita koskevat artikkelit/lehtijutut 19 kpl
- Ilmoitukset/mainokset tapahtumista/kokouksista 23 kpl

Arviointi

Palautteen kerääminen kanssakäymisessä verkostomme kanssa kuuluu normaaliin toimintaamme. Hankehakijoiden näkemysten ja kokemusten pyytäminen toiminnastamme kaikessa kanssakäymisessä on jatkuvaa toimintaa. Palautetta kerättiin myös tuki-infokiertueella.

Laatutyön vertaisauditoinnissa käytiin Leader Aktiivisen Pohjois-Satakunnan kanssa läpi maaliskuussa uusien yritystukien käsittelyprosessia. Todettiin täysin uudistuvien tukien vaativan tarkkaa perehtymistä ja toivottiin Ruokavirastolta lisäkoulutusta aiheesta.

Kumppanuuskeskustelu Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa järjestettiin 11.5. Todettiin yhteistyön toimivan moitteetta. Uuden kauden mukana tulevat yritys- ja hanketukien uudistukset mietittyvät käytännön toimeenpanon kannalta ja toivottiin Ruokavirastolta lisää selkeää ohjeistusta.

Vuoden loppupuolella toteutettiin itsearviointi kyselytutkimuksella hallitukselle. Kyselyyn vastasi 18 hallituksen 24 varsinaisesta ja varajäsenestä. Kyselyssä tiedusteltiin hallituksen jäsenten kokemusta hallituksen ja henkilöstön toiminnasta ja työskentelystä sekä viestinnästä. Palaute oli positiivista, lähes kaiken todettiin toimivan hyvin tai erittäin hyvin. Parannettavaa on eniten sosiaalisen median oikean kohderyhmän löytämisessä.

NÄKYMIÄ VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Taloudessa vallitsevan taantuman lisäksi valtiontalouden säästötoimet tuovat tummia pilviä taivaanrantaan. Maaseudun kehittämisen rahoituksesta aiotaan säästää 136 miljoonaa euroa, mikä taas vähentää EU:n osuutta 120 miljoonalla, kaikkiaan säästöt ovat siis neljännesmiljardin luokkaa. Pääosa luonnollisesti

kohdistuu ELY-keskusten rahoituskiintiöön, mutta myös Leader-toimintaan voi pienempi leikkaus osua. Säästötoimet alkavat joka tapauksessa kuitenkin varhaisintaan 2025 vuodesta lähtien, joten 2024 vuosi mennään vielä täysillä. Tärkeää on sitoa koko vuoden myöntökiintiö jo ennen lokakuuta, jotta ELY-keskus varmasti ehtii tehdä viralliset päätökset hakemuksista vuoden aikana.

Koko myöntökiintiön sitominen ei vaikuta ylivoimaiselta tehtävältä, yhteydenottoja hankkeiden toteuttajilta on kerätty jo reilun vuoden ajan. 2024 on aika purkaa hanke- ja yritystukien tarpeiden sumaa, joka on rahoituskausien välisessä tilanteessa päässyt kertymään. Huolta aiheuttaa maksatusten käynnistyminen. Tämän hetkisen arvion mukaan maksatukset hankkeille käynnistynevät vasta loppukeväästä 2024. Maksujen viipyminen saattaa vähentää hakijoiden innostusta.

Paljon kysytyt pienhankkeet, max. 8000 euron kustannusarviolla yleishyödylliseen kehittämiseen ja investointeihin käynnistyvät kevään aikana. Niiden hakemuksista on odotettavissa pienoisin kevättulva kylä- ym. yhdistysten taholta. Myös suurempien erilaisten yhteisöjen yhteistyönä toteutettavien kehittämis- ja investointihankkeiden, myös nuoriin keskittyvien kysyntä jatkuu hyvänä.

Taloudellista tilannetta vahvistamaan tarvitaan elinvoimaa kehittäviä hankkeita esim. Kyrönmaalla tärkeään alihankintateollisuuteen. Myös matkailun saralla on vielä kynnnettävää. Yritysr ryhmän kehittämishanke sopisi matkailun edistämiseen oivallisesti.

Yritystukipuolella uudet vakioitu kertakorvaus -tyyppiset tuet kehittämiseen ja yrityksen perustamiseen on otettu hyvin vastaan. Erityisesti 3000 euron tuki toimivalle yritykselle on kysytty tuote. Pienenä murheenkryyninä on yritysten investointituet, niitä painotamme erityisesti 2024 minkä yleinen taloustilanteen ja kohonneen korkotason lamaava vaikutus myöden antaa.

Kyliä ja ylipäätään yhteisöjen toiminnan kehittämistä jatketaan älykkäät kylät –teemaan liittyen. Toteutamme alueellisten kyläyhdistysten ja vastaavien kumppaneiden kanssa yhteistyöhankkeen työnimeltään Kyrönmaan älykkäät yrittäjyyskylät. Sillä haetaan älykkäitä, digitaalisia tai muuten innovatiivisia ratkaisuja kylätalouteen, nuorten yrittäjyyteen ym. kyliltä esiin nousseisiin tarpeisiin. Nuorten omien pienten hankkeiden rahoitusmahdollisuutta, nuoriso-Leaderiä markkinoidaan voimakkaasti niin nuorille yrittäjille kuin nuorten harrastusporukoille.

Ohjelmakauden 2014 - 2020 siirtymäkausineen vihdoon päätyttyä on aika arvioida yhdistyksen toiminnan vaikuttavuus menneeltä yli pitkältä kaudelta. Tämä toteutetaan henkilöstötilanteesta riippuen ostopalveluna tai omana tuotantona. Yhdistyksen toimintaa kehitetään ja toimintaa seurataan jatkuvasti. Laatukäsikirjaa päivitetään ja pidetään ajan tasalla ja vertaisauditointia jatketaan.

YHYRES ry toimii Leader 2030 -periaatteiden mukaisesti hankkeiden rahoittajana, alueen kehittäjänä ja innovaatioiden alustana. Vahvistamme ja laajennamme yhteistyöverkostoamme entisestään. Tärkeää on hakea edelleen uusia malleja ja kokeiluja erityisesti alustana toimimisesta. Leader-tyyppisen paikallislähtöisen kehittämisen vieminen Vaasan kaupunkialueelle vaatii verkostojen vahvistamista ja rakentamista sekä uusia rahoitusmalleja, esim. Interreg Aurora-rahastosta.

Yhyres Kehittämissyhdistys ry
VARSINAINEN TOIMINTA

Kirjanpito 10.5.0.501
Esitysvaluutta EUR

	Kaudelta 1.1.2023-31.12.2023	Kaudelta 1.1.2022-31.12.2022
KUNTARAHAT		
TUOTOT (TOIMINTA B)	73 521,20	56 126,45
TUOTOT (TOIMINTA B) yhteensä	<u>73 521,20</u>	<u>56 126,45</u>
KUNTARAHAT yhteensä	73 521,20	56 126,45
KULUT (YLEISTOIMINTA)		
PALKKAUSKULUT		
PALKAT	-132 989,66	-140 490,59
HENKILÖSIVUKULUT	-25 798,39	-28 853,40
PALKKAUSKULUT yhteensä	<u>-158 788,05</u>	<u>-169 343,99</u>
MATKAKULUT		
MATKAKULUT	-5 576,91	-6 047,25
MATKAKULUT yhteensä	<u>-5 576,91</u>	<u>-6 047,25</u>
OSTOPALVELUT		
OSTOPALVELUT yhteensä	<u>-15 664,71</u>	<u>-18 454,41</u>
PALKKIOT	-10 448,56	-8 230,00
PALKKIOT yhteensä	<u>-10 448,56</u>	<u>-8 230,00</u>
VUOKRAT	-15 961,96	-14 813,23
VUOKRAT yhteensä	<u>-15 961,96</u>	<u>-14 813,23</u>
MUUT KULUT		
VIESTINTÄKUSTANNUKSET	-6 671,75	-9 223,02
KONE- JA LAITEHANKINNAT	-523,20	-228,80
TOIMISTOKALUSTEET JA	-742,37	-942,71
TARVIKKEET	-11 551,89	-7 112,96
MUUT VARSINAISEN TOIMINNAN	-11 551,89	-7 112,96
KULUT	<u>-19 489,21</u>	<u>-17 507,49</u>
MUUT KULUT yhteensä	<u>-19 489,21</u>	<u>-17 507,49</u>
KULUT (YLEISTOIMINTA) yhteensä	<u>-225 929,40</u>	<u>-234 396,37</u>
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	<u>-152 408,20</u>	<u>-178 269,92</u>
VARAINHANKINTA		
TUOTOT	3 079,17	1 760,00
TUOTOT yhteensä	<u>3 079,17</u>	<u>1 760,00</u>
VARAINHANKINTA yhteensä	3 079,17	1 760,00
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	<u>-149 329,03</u>	<u>-176 509,92</u>
SIOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
KULUT		
KORKOKULUT	-23,33	0,00
KULUT yhteensä	<u>-23,33</u>	<u>0,00</u>
SIOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA yhteensä	-23,33	0,00
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	<u>-149 352,36</u>	<u>-176 509,92</u>
YLEISAVUSTUKSET		
YLEISAVUSTUKSET	180 601,55	120 466,73
YLEISAVUSTUKSET yhteensä	<u>180 601,55</u>	<u>120 466,73</u>
YLEISAVUSTUKSET yhteensä	180 601,55	120 466,73
TILIKAUDEN TULOS	<u>31 249,19</u>	<u>-56 043,19</u>

Yhyres Kehittämisyhdistys ry
TASE VASTAAVAA

Kirjanpito 10.5.0.501
Esitysvaluutta EUR

	Kaudelta 1.1.2023-31.12.2023	Kaudelta 1.1.2022-31.12.2022
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET		
SIIRTOSAAMISET	153 029,16	152 300,18
MUUT SAAMISET	<u>0,00</u>	<u>1 483,78</u>
SAAMISET yhteensä	153 029,16	153 783,96
RAHAT JA PANKKISAAMISET	<u>368 939,70</u>	<u>180 910,49</u>
RAHAT JA PANKKISAAMISET yhteensä	368 939,70	180 910,49
VAIHTUVAT VASTAAVAT yhteensä	<u>521 968,86</u>	<u>334 694,45</u>
TASE VASTAAVAA YHTEENSÄ	521 968,86	334 694,45

Yhyres Kehittämisyhdistys ry
TASE VASTATTAVAA

Kirjanpito 10.5.0.501
Esitysvaluutta EUR

	Kaudelta 1.1.2023-31.12.2023	Kaudelta 1.1.2022-31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
EDELL.TILIKAUSIEN VOITTO (TAPPIO)	291 360,04	347 403,23
EDELL.TILIKAUSIEN VOITTO (TAPPIO) yhteensä	<u>291 360,04</u>	<u>347 403,23</u>
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	31 249,19	-56 043,19
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO) yhteensä	<u>31 249,19</u>	<u>-56 043,19</u>
OMA PÄÄOMA yhteensä	<u>322 609,23</u>	<u>291 360,04</u>
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN SIIRTOVELAT	199 359,63	43 334,41
LYHYTAIKAINEN yhteensä	<u>199 359,63</u>	<u>43 334,41</u>
VIERAS PÄÄOMA yhteensä	<u>199 359,63</u>	<u>43 334,41</u>
TASE VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>521 968,86</u>	<u>334 694,45</u>

Yhyres-Kehittämisyhdistys r.y.

TASE-ERITTELYT	2023	2022
VASTAAVAA		
1800 Siirtosaamiset	151830,72	152300,18
1801 Jaksotukset	1198,44	0,00
1860 Muut saamiset	0,00	1483,78
1900 Kassa	189,99	99,99
1910 Shekkitili	168749,71	180810,50
1920 Talletustili	200000,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	521968,86	334694,45
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
2070 Edell tilik. voitto/tappio	291360,04	347403,23
2080 Tilikauden voitto/tappio	31249,19	-56043,19
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	322609,23	291360,04
Siirtovelat		
2800 Siirtovelat	175092,91	14282,82
2911 Ennakonpidätykset	5959,84	9054,03
2912 Sotu-maksut	180,17	446,27
2990 Muut lyhytaikaiset velat	246,50	0,00
2999 Muut lyhytaikaiset velat	17880,21	19551,29
	<u>199359,63</u>	<u>43334,41</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	199359,63	43334,41
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	521968,86	334694,45
Kuntien osuudet		
Kuntien maksamat kuntaraha osuudet	124802,20	126202,50
Nuoriso-Leader	0,00	0,00
Nuoriso-Leader	-5799,61	-5049,00
Kuudestaan Suvi-hanke	0,00	0,00
Ouille hankkeille siirretyt kuntarahat	-34679,06	-45628,87
Hankkeille maksetut kuntarahat	-79320,81	-79635,55
Hankkeiden velka/saaminen	10802,33	938,08

RAHOITUSLASKELMA 31.12.2023

	2023	2022
Tulot		
Kuntien osuudet	124802,20	126202,50
Nuoriso-Leader	-5799,61	-5049,00
Yksityisrahoitus	0,00	0,00
Maa- ja metsätalousministeriöltä	180601,55	120466,73
Jäsenmaksut	1719,00	1760,00
Saadut muistamiset ja vakuutuskorvaus	1360,17	6723,54
	302683,31	250103,77
Menot		
Omille hankkeille maksettu	34679,06	45628,87
Hankkeille maksetut	10802,33	938,08
Pönkä-hankkeelle maksetut kuntarahat	0,00	18460,10
Nuoriso Leader	0,00	0,00
Henkilöstömenot (palkat + sivukulut +työterveys)	161840,46	173527,74
Asiantuntijapalkkiot ja koulutus	26113,27	26684,41
Matkakulut	4610,91	5371,61
Päivärahat	966,00	675,64
Työterveys		364,20
Vuokrat	13628,88	12470,16
Muut vuokrat	2333,08	2343,07
Kiinteistöjen hoitokulut	3255,25	4145,17
Varsinaisen toiminnan kulut	5986,60	6086,09
Viestintäkustannukset	6671,75	9223,02
laitehankinnat ja kalusteet	523,20	228,80
Korkokulut	23,33	0,00
	271434,12	306146,96
RAHA ALI-YLIJÄÄMÄ	31249,19	-56043,19
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.2022	180910,49	209135,76
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.2023	368939,70	180910,49
Rahavarojen muutos	188029,21	-28225,27
Vieraan pääoman muutos	156025,22	7536,86
Siirtosaamisten muutos	754,80	-20928,61
Taseen mukainen rahavarojen muutos	344809,23	-41617,02
Tulot	302683,31	250103,77
Menot	271434,12	306146,96
RAHA ALI-YLIJÄÄMÄ	31249,19	-56043,19

Yhyres-Kehittämisyhdistys r.y.

SIIRTOSAAMISET 31.12.2023

Hankkeiden saamiset		151830,72
Leader toimintahanke 3	4932,08	
Leader toimintahanke, aktivointi	1589,09	
Siirtymäkauden toimintahanke toiminta	73895,05	
Siirtymäkauden toimintahanke aktivointi	10817,98	
Kyrönmaan kylät kasvuun	31297,14	
Yhyres toimintaraha 2023-2027	29299,38	

Muut saamiset		1198,44
Pohjola henkilövakuutus 2024	207,88	
Pohjola toiminnan vakuutus 2024	990,56	

Saamiset yhteensä 153029,16

Rahat- ja pankkisaamiset

Kassa		189,99
Laihian Osuuspankki		168749,71
Talletustili		200000,00

Pankkisaamiset yhteensä 368939,70

SIIRTOVELAT 31.12.2023

Siirtovelat	175092,91	
Ennakonpidätykset	5959,84	
Sotu-maksut	180,17	
Lomapalkkavaraukset	10151,68	
Kulut edell.	1942,02	12093,70
Tyel-vakuutusmaksuvelka 11/23	2587,51	
Tyel-vakuutusmaksuvelka 12/23	2587,51	
TVR 10-12/23	611,49	
Kokouspalkkio ja kilometrikorvaus	246,50	

Siirtovelat yhteensä 199359,63

Vähäkyrö 9.3.2024

JH Tilipalvelu Oy

Kirsi Hemminki

kirjanpitäjä

Yhyres-Kehittämisyhdistys r.y.

Tilikaudella 01.01.2023 - 31.12.2023 käytössä olleet tiliasiakirjat:

Atk-kirjanpito, jossa

Päiväkirja

Pääkirja

Tuloslaskelmat ja taseet

Sidottu tasekirja

Tositelaji

Yleistositteet

Säilytystapa

Kirjanpito ja tositteet säilytetään paperitulosteina

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Vähässäkyrössä

19.3.2024

Hallituksen puheenjohtaja

Hallituksen jäsenet:

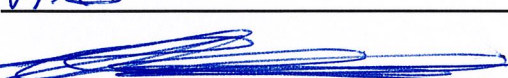

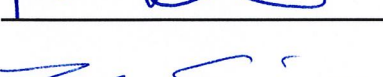

Yhyres-Kehittämisyhdistys r.y.

Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolavan mukaisesti.
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

pnä

kuuta 2024

Jarmo Rinta